

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Vršovická 65, 100 10 Praha 10

pracoviště: Resslova 1229/2a,
Hradec Králové 2, 500 02
tel.: +420 495 773 514
fax: +420 495 212 817
Ilona Heroldová
VORS, 550
ilona.heroldova@mzp.cz
www.mzp.cz

V Hradci Králové dne 23. 4. 2009
Č.j.: 232/550/09-Hd

Daniela Pačesná
V Lukách 446/12
503 41 Hradec Králové

Zkouška nepropustnosti jímek na skladování závadných látek – informace

Dopisem ze dne 31. 3. 2009 jste se obrátila na Ministerstvo životního prostředí se žádostí o vysvětlení některých záležitostí souvisejících s prováděním zkoušek těsnosti potrubí nebo nádrží určených pro skladování závadných látek, konkrétně pak závadných látek vyskytujících se v zemědělských provozech (hnojůvka, močůvka a pod.), které jsou ve smyslu přílohy č. 1 k zákonu č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), v platném znění, nebezpečnou závadnou látkou. Ministerstvo k této žádosti podává následující informace:

V úvodu je vhodné rozdělit Vámi uváděné druhy jímek do příslušných kategorií a tím zpřehlednit jednotlivé okruhy povinností vztahující se k příslušným kategoriím jímek. Pro zacházení se závadnými látkami jsou stanoveny povinnosti v ustanovení § 39 vodního zákona. Závadné látky jsou kategorií odlišnou od odpadních vod (viz § 39 odst. 1 vodního zákona, podle kterého jsou závadné látky ty látky, které nejsou odpadními vodami ani důlními vodami, a které mohou ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod). Jedná-li se o odpadní vodu, nemůže se jednat o závadnou látku, a to ani v tom případě, kdy by v odpadních vodách byly závadné látky obsaženy. Na odpadní vody (§ 38 vodního zákona) se nemohou vztahovat povinnosti dané pro uživatele závadných látek (§ 39 vodního zákona). Proto i povinnost prokazování nepropustnosti žump a septiků, kde se vyskytují pouze vody odpadní, neplyne z ustanovení § 39 odst. 4 vodního zákona. Nepropustností žumpy podmíní příslušný stavební úřad povolení ke stavbě této stavby tak, aby byly splněny podmínky stanovené v ustanovení § 22 vyhlášky č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, v platném znění, kde se mj. uvádí, že *stavba musí být navržena a provedena takovým způsobem, aby neohrožovala život, zdraví, zdravé životní podmínky jejich uživatelů ani uživatelů okolních staveb a aby neohrožovala životní prostředí* Nepropustnost žump stanoví i příslušná

norma ČSN 75 6081, zkoušky těsnosti se pak provádějí dle normy ČSN 75 0905.

Vodní zákon v ustanovení § 39 odst. 4 písm. c) stanoví, že každý, kdo zachází se zvláště nebezpečnými látkami nebo nebezpečnými látkami nebo kdo zachází se závadnými látkami ve větší rozsahu nebo kdy zacházení s nimi je spojeno se zvýšeným nebezpečím, je povinen učinit odpovídající opatření, aby nevnikly do povrchových nebo podzemních vod nebo do kanalizací, které tvoří součást technologického vybavení výrobního zařízení. Je povinen zejména c) nejméně jednou za 6 měsíců kontrolovat sklady a skládky a nejméně jednou za 5 let, pokud není technickou normou nebo výrobcem stanovena lhůta kratší, zkoušet těsnosti potrubí nebo nádrží určených pro skladování a prostředků pro dopravu zvláště nebezpečných látek a nebezpečných látek, a v případě zjištění nedostatků bezodkladně provádět jejich včasné opravy; sklady musí být zabezpečeny nepropustnou úpravou proti úniku závadných látek do podzemních vod.

Zkouškou těsnosti se přitom rozumí zkouška prováděná kvalifikovanou osobou. Způsob provádění zkoušky je pak dán příslušnou normou, případně výrobcem ve formě pokynů stanovených pro konkrétní nádrž či potrubí. Není-li pro daný typ závadné látky žádný potřebný předpis k dispozici, pak je na kvalifikované osobě, jaký způsob provedení zkoušky těsnosti zvolí.

Zákon stanoví, že uživatel nebezpečných závadných látek je povinen provádět zkoušky těsnosti 1 x za 5 let, pokud není technickou normou stanovena lhůta kratší. Delší lhůtu mezi jednotlivými zkouškami zákon nepřipouští. Je skutečností, že vodní zákon nekoresponduje s ustanovením § 6 písm. c) vyhlášky č. 191/2002 Sb., o technických požadavcích na stavby pro zemědělství, kde je uvedena povinnost, jedná-li se o nádrže nadzemní, provádět zkoušky těsnosti 1 x za 10 let. Tuto nejednotnost nelze chápat tak, že si uživatel závadných látek může zvolit příznivější časové období, tedy 10 let. Pro zamezení případných možných správních deliktů je třeba postupovat podle zákona o vodách a respektovat pětileté období pro opakování zkoušky těsnosti i v případě nádrže nadzemní. Pokud uživatel závadných látek zkoušku těsnosti ve lhůtě stanovené vodním zákonem neprovede, dopouští se tím správního deliktu podle § 116 odst. 1 písm. d) bod 22 vodního zákona, za který může vodoprávní úřad nebo Česká inspekce životního prostředí uložit pokutu ve výši od 10 000 Kč do 500 000 Kč.

V praxi však mohou nastat okolnosti, kdy by se stanovené podmínky pro provádění zkoušky těsnosti mohly jevit jako nadbytečné. Například nadzemní nádrže, jejichž stáří je právě 5 let a zcela nepochybně jsou ve velmi dobrém stavu, současně jsou značného objemu, tedy k provedení zkoušky těsnosti by bylo třeba užít velké množství vody, pak je možné o takto výjimečných situacích jednat. Způsob provedení zkoušky těsnosti, či její časové rozvržení, by případně mohlo být přizpůsobeno daným podmínkám. Ovšem pokud by provozovatel zamýšlel, z důvodu jistých specifických okolností, provádění zkoušek těsnosti v delším časovém

intervalu než 5 let či nestandardním způsobem, pak by takový záměr měl vždy konzultovat s Českou inspekcí životního prostředí.

Ministerstvo životního prostředí
Vláckova 44, 100 10 Praha 10
pracoviště: Městský úřad Praha
500 02 Hradištský náhon 6

JUDr. Ing. Emil Rudolf
ředitel odboru výkonu státní správy